

Etusivu>Kanteen nostaminen>Euroopan siviilioikeudellinen atlas>Yksityisoikeuden alalla määrättyjen suojelutoimenpiteiden vastavuoroinen tunnustaminen Yksityisoikeuden alalla määrättyjen suojelutoimenpiteiden vastavuoroinen tunnustaminen

Ranska

17 artikla - Yleisön saataville asetettavat tiedot

Perheoikeudellisista asioista vastaava tuomari voi antaa yksityisoikeudellisissa asioissa **suojelumääräyksen** (*ordonnance de protection*) 9 päivänä heinäkuuta 2010 annetun lain N:o 2010-769 nojalla. Toimenpiteeseen sovelletaan seuraavia säännöksiä:

Ranskan siviililain 515-9 § ja sitä seuraavat pykälät

Ranskan siviiliprosessilain 1136-3 § ja sitä seuraavat pykälät menettelysääntöjen osalta,

Ranskan siviiliprosessilain 1136-16 § ja sitä seuraavat pykälät niiden menettelysääntöjen osalta, jotka koskevat henkilön määräämistä käyttämään lähestymiskiellon valvontaan tarkoitettua sähköistä pantaa.

Suojelumääräys annetaan seuraavissa tilanteissa: kun on kyse **parisuhdeväkivallasta**, riippumatta siitä, asuvatko osapuolet yhdessä, kun **väkivallantekijä on entinen puoliso, kumppani tai avopuoliso**, riippumatta siitä, ovatko osapuolet asuneet yhdessä, tai kun **täysi-ikäistä henkilöä uhkaa pakkoavioliitto**.

Ehtona on, että väkivallan seurauksena **parisuhteen osapuolelle ja/tai lapsille aiheutuu vaaraa**. Tuomari antaa suojelumääräyksen, jos hän katsoo, että on **painavia syitä pitää vältettyjä väkivallantekoja ja uhrin kohdistuvaa vaaraa todennäköisinä**.

Perheoikeudellisista asioista vastaava tuomari voi antaa suojelumääräyksen myös avioeromenettelyn ulkopuolella ja ilman rikosoikeudellista menettelyä.

Tuomari voi määrätä seuraavat toimenpiteet:

kieltää vastaajaa tapaamasta tiettyjä erikseen nimettyjä henkilöitä ja olemasta heihin yhteydessä

kieltää vastaajaa menemästä tiettyihin perheoikeudellisista asioista vastaavan tuomarin erikseen nimeämiin paikkoihin, joissa kantaja tavallisesti oleskelee asettaa vastaajalle ampuma-aseen kanto- ja hallussapitokiellon

tarjota vastaajalle lääketieteellistä hoitoa tai sosiaalista tai psykologista tukea tai mahdollisuutta osallistua kurssille, jonka tarkoituksena on ehkäistä ja torjua parisuhde- ja seksuaalista väkivaltaa

aviopuolisolle: määrätä puoliset asumaan erillään ja päättää, kumpi saa jatkaa asumista yhteisessä kodissa. Tiettyjä erityisiä olosuhteita lukuun ottamatta oikeus jäädä asumaan yhteiseen kotiin myönnetään lähtökohtaisesti suojelumääräyksen hakijalle, vaikka tälle olisi järjestetty hätämajoitus.

avopuolisolle tai rekisteröityä parisuhdetta koskevan sopimuksen (*pacte civil de solidarité*, PACS) tehneille kumppaneille: määrätä yhteisestä kodista.

Tiettyjä erityisiä olosuhteita lukuun ottamatta oikeus jäädä asumaan yhteiseen kotiin myönnetään lähtökohtaisesti suojelumääräyksen hakijalle, vaikka tälle olisi järjestetty hätämajoitus.

järjestää vanhempainvastuuseen liittyvät kysymykset ja vahvistaa lasten elatus- ja koulutusapu sekä osallistuminen avioparin kustannuksiin tai PACS-sopimuksen tehneille kumppaneille annettava aineellinen apu. Mikäli suojelumääräys annetaan, tuomarin on perusteltava erikseen päätös olla määräämättä tapaamisoikeuden toteuttamisesta määrättyssä tapaamistilassa tai luotetun kolmannen osapuolen läsnä ollessa,

antaa suojellulle henkilölle lupa salata koti- tai asuinpaikkansa ja ilmoittaa tiedoksianto-osoitteeseen asianajajansa tai yleisen syyttäjän osoite,

antaa suojellulle henkilölle lupa salata koti- tai asuinpaikkansa ja ilmoittaa yhteydenotto-osoitteeseen arkielämän tarpeita varten valtuutetun oikeushenkilön osoite,

myöntää osapuolille tilapäistä oikeusapua,

määrätä sen jälkeen, kun molemmat osapuolet ovat antaneet tähän suostumuksensa, vastaajan käyttämään lähestymiskiellon valvontaan tarkoitettua sähköistä pantaa, joka hälyttää välittömästi, jos vastaaja tulee liian lähelle kantajaa.

Nämä toimenpiteet toimivat ennen kaikkea ennalta ehkäisevästi (erityisesti kielto vastaanottaa tai tavata tiettyjä henkilöitä tai olla yhteydessä heihin). Ne voivat näin ollen kuulua asetukseen (EU) N:o 606/2013 soveltamisalaan. Ne ovat **tilapäisiä**: ne voidaan määrätä **enintään kuuden kuukauden ajaksi**. Niiden voimassaoloa voidaan kuitenkin jatkaa, jos avioeroa, asumuseroa tai huoltajuutta koskeva hakemus jätetään ennen määräajan päättymistä (siviiliprosessilain 1136-13 §). Tällöin suojelumääräyksen voimassaolo jatkuu siihen saakka, kunnes tuomio on lainvoimainen, ellei tuomari toisin pääte. Määräys valvontapannan käytöstä voidaan kuitenkin antaa ja uusia vain kuudeksi kuukaudeksi.

Menettely:

Perheväkivallan torjunnasta 28 päivänä joulukuuta 2019 annetulla lailla nro 2019-1480 muutettiin siviililain 515-11 §:ää säätämällä, että suojelumääräys on annettava viimeistään kuuden päivän kuluessa istuntopäivän määräämisestä.

Asian vireillepano tuomioistuimessa: hakija voi saattaa asian perheoikeudellisista asioista vastaavan tuomarin käsiteltäväksi henkilökohtaisesti toimitetulla tai kirjaamoon jätetyllä hakemuksella. Kun tuomari on vastaanottanut hakemuksen, hän määrää istunnon ajankohdan. Tästä hetkestä alkaa kulua siviililain 515-11 §:ssä tarkoitettu kuuden päivän määräaika. Hakijalla on tämän jälkeen kaksi päivää aikaa antaa istuntopäivä, hakemus ja muut asiakirjat tiedoksi vastaajalle haastemiehen välityksellä. Valtio vastaa haastemiehen kuluista, joten asian paneminen vireille tuomioistuimessa on parisuhdeväkivallan uhreille maksutonta. Siviiliprosessilain 1136-3 §:ssä annetaan myös mahdollisuus antaa istunnon ajankohta tiedoksi hallinnollista tietä (esimerkiksi poliisin tai rangaistuslaitoksen johtajan kautta), jos suojelumääräyksen hakijan turvallisuus on vakavasti ja välittömästi uhattuna tai jos muita tiedoksiantokeinoja ei ole.

Osapuolten kutsuminen koolle: perheoikeudellisista asioista vastaava tuomari kutsuu asianosaiset istuntoon oikeuden määräyksellä. Määräys annetaan tiedoksi edellä esitetyn edellytyksin.

Istunto: asian käsittely tapahtuu suullisesti. Asianosaiset puolustavat itse itseään, mutta he voivat käyttää apunaan tai edustajanaan asianajajaa.

Tiedoksianto: suojelumääräys annetaan tiedoksi haastemiehen välityksellä, paitsi jos tuomioistuimella on päätetty antaa määräyksen tiedoksi kirjaamon lähettämällä kirjatulla kirjeellä, johon liitetään saantitodistus, tai hallinnollista tietä, jos suojelumääräyksen hakijan turvallisuus on vakavasti ja välittömästi uhattuna tai muita tiedoksiantokeinoja ei ole.

Tuomari ilmoittaa päätöksestä myös yleiselle syyttäjälle määrättyjen toimenpiteiden seurannan varmistamiseksi. Yleinen syyttäjä toimittaa päätöksen tiedoksi toimivaltaiselle poliisille tai santarmilaitokselle. Lisäksi, jos menettelyssä käy ilmi, että lapsi on vaarassa, tuomari saattaa asian heti istunnon jälkeen yleisen syyttäjänviraston käsiteltäväksi.

Rekisteri: Suojelumääräyksen yhteydessä määrättyistä toimenpiteistä ei ole olemassa erityistä rekisteriä. Suojelumääräyksessä määrätty kiellot (yhteydenottokielto, kielto käydä tietyissä paikoissa, kielto poistua määrättyltä alueelta jne.) merkitään kuitenkin etsintäkuulutettujen henkilöiden rekisteriin.

Muutoksenhaku: päätökseen voi hakea muutosta 15 päivän kuluessa sen tiedoksiantamisesta. Vastaaja voi lisäksi pyytää suojelumääräyksen kumoamista tai muuttamista tai väliaikaista vapautusta tietyistä velvoitteistaan.

Suojelumääräyksen täytäntöönpano:

Suojelumääräyksen yhteydessä määrätyt toimenpiteet ovat **väliaikaisesti täytäntöönpanokelpoisia**, eli ne pitää panna täytäntöön välittömästi päätöksen tiedoksi antamisen jälkeen (myös siinä tapauksessa, että vastaaja hakee muutosta), tarvittaessa viranomaisen avustuksella. Suojeltu henkilö voi tehdä ilmoituksen poliisille tai santarmilaitokselle, jos yhtä tai useampaa perheoikeudellisista asioista vastaavan tuomarin määräämää toimenpidettä rikotaan. Näiden toimenpiteiden noudattamatta jättäminen on Ranskan rikoslain 227-4-2 §:ssä tarkoitettu ja rangaistavaksi säädetty rikos. Rikoksesta määrätään kahden vuoden vankeusrangaistus ja 15 000 euron sakko. Mikäli vanhemmilla on yhteishuoltajuus, tuomarin on uhrin osoitteen salaamisen yhteydessä määrättävä myös järjestelyistä, joilla vaaran aiheuttajan ja lapsen välistä yhteyttä pidetään yllä kolmannen osapuolen avulla tai sopimalla tietystä tapaamispaikasta, sekä elatusavun maksamisesta pankkisiirtona.

18 artikla a(i) alakohta - viranomaiset, jotka ovat toimivaltaisia määräämään suojelutoimenpiteitä ja myöntämään todistuksia 5 artiklan mukaisesti

Perheoikeudellisista asioista vastaava tuomari määrää suojelutoimenpiteistä ja antaa 5 artiklassa tarkoitettujen todistukset.

Alueellisesti toimivaltainen perheoikeudellisista asioista vastaava tuomari on:

perheen asuinpaikan tuomari

jos vanhemmat asuvat erillään, sen vanhemman asuinpaikan tuomari, jonka kanssa vanhempien yhteishuollossa olevat alaikäiset lapset tavallisesti asuvat, tai sen vanhemman asuinpaikan tuomari, jolla on lasten yksinhuoltajuus

muissa tapauksissa sen vanhemman asuinpaikan tuomari, joka ei ole pannut menettelyä vireille.

Todistushakemus on tehtävä kahtena kappaleena, ja siinä on oltava tarkka kuvaus asiakirjoista, joihin vedotaan. Asianajajaa ei tarvita. Hylkävään päätökseen voi hakea muutosta alioikeuden presidentiltä. Muutoksenhakuun ei tarvita asianajajaa.

Asetuksen 11 ja 13 artiklan nojalla siviiliprosessilain 509-8 §:n mukaisesti esitettävät pyynnöt saatetaan alioikeuden presidentin käsiteltäviksi nopeutetussa menettelyssä (*procédure accélérée au fond, PAF*). Tämä 20 päivänä joulukuuta 2019 annetun asetuksen nro 2019-1419 5 §:llä perustettu ja siviiliprosessilain 481-1 §:ssä tarkoitettu menettely antaa mahdollisuuden määrätä istuntopäivä nopeasti ilman, että kiireellisyttä tarvitsee näyttää toteen.

Kiireellisyys perustuu asianomaisen menettelyn luonteeseen, sillä sitä voidaan käyttää ainoastaan lainsäädännössä nimenomaisesti säädettyissä tilanteissa.

18 artikla a(ii) alakohta - viranomaiset, joissa toisessa jäsenvaltiossa määrättyyn suojelutoimenpiteeseen on vedottava ja/tai jotka ovat toimivaltaisia panemaan tällaisen toimenpiteen täytäntöön

Viranomaiset, joissa toisessa jäsenvaltiossa määrättyyn suojelutoimenpiteeseen on vedottava ja/tai jotka ovat toimivaltaisia panemaan tällaisen toimenpiteen täytäntöön, ovat **poliisi tai santarmilaitos**.

18 artikla a(iii) alakohta - viranomaiset, jotka ovat toimivaltaisia tekemään tarkistuksia suojelutoimenpiteisiin 11 artiklan 1 kohdan mukaisesti

Hakija voi pyytää vastaanottavaa jäsenvaltiota tekemään tarkistuksia suojelutoimenpiteen tosiseikkoihin, jotta se voidaan panna täytäntöön kyseisessä jäsenvaltiossa asetuksen 11 artiklan perusteella. Asetuksen 11 ja 13 artiklan nojalla siviiliprosessilain 509-8 §:n mukaisesti esitettävät pyynnöt saatetaan alioikeuden presidentin käsiteltäviksi nopeutetussa menettelyssä (*procédure accélérée au fond, PAF*). Ne myös käsitellään nopeutetussa menettelyssä.

Vaikka siviiliprosessilain 1136-6 §:ssä säädetään suullisesta menettelystä ilman pakollista edustusta silloin, kun on kyse ranskalaisen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetusta suojelumääräystä koskevasta hakemuksesta, hakemus, joka koskee toisen jäsenvaltion päätöksellä määrätyn siviilioikeudellisen suojelutoimenpiteen tunnustamista Ranskassa, käsitellään siviiliprosessilain 509-2 ja 760 §:n mukaisesti nopeutetussa menettelyssä, jossa edustus on pakollinen.

Alueellisen toimivallan osalta sovelletaan oikeuskäytännössä vahvistettuja sääntöjä, joissa asetetaan etusijalle asianmukainen oikeudenkäyttö. Näin ollen hakemus voidaan osoittaa sen paikan alioikeuden presidentille, jossa suojeltava henkilö aikoo oleskella tai asua.

18 artikla a(iv) alakohta - tuomioistuimet, joille pyyntö tunnustamisen ja tarvittaessa täytäntöönpanon epäämisestä on toimitettava 13 artiklan mukaisesti

Vastaajalle ilmoitetaan todistuksen myöntämisestä, ja hän voi vastustaa sitä asetuksen 13 artiklan nojalla viemällä asian vastaanottavan jäsenvaltion tuomioistuimen käsiteltäväksi. Tunnustamisesta tai täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskeva hakemus toimitetaan alioikeuden presidentille, joka ratkaisee asian nopeutetussa menettelyssä (asia voidaan tarvittaessa siirtää perheoikeudellisista asioista vastaavalle tuomarille). Asianajajaa ei tarvita.

Alueellisen toimivallan osalta sovelletaan oikeuskäytännössä vahvistettuja sääntöjä, joissa asetetaan etusijalle asianmukainen oikeudenkäyttö. Näin ollen hakemus voidaan osoittaa sen paikan alioikeuden presidentille, jossa suojeltava henkilö aikoo oleskella tai asua.

Päivitetty viimeksi: 24/02/2022

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.